Tarcali Hírek

TARCAL KÖZSÉG INFORMÁCIÓS LAPJA

2018. május XXIII. évfolyam 5. szám

Tájékoztató Tarcal Községi Önkormányzat Képviselőtestületének munkájáról

Tarcal Község Önkormányzatának Képviselőtestülete 2018. április 12-én rendkívüli ülést tartott, melynek első napirendje keretében a Képviselőtestület jóváhagyta a „Szociális alapszolgáltatás ellátása, Idősek Klubja intézmény felújítása” I. ütem kivitelezése közbeszerzési kiírását.

A képviselők a második napirendi pont során döntöttek a lakossági víz- és csatorna szolgálttás támogatási pályázat benyújtásáról. A pályázat benyújtása azért fontos, mert sajnálatos módon a szolgáltató által kimutatott fajlagos ráfordítás a víz- és csatornaszolgáltatás esetén meghaladja az állami támogatás szerinti pályázati határértéket, s a pályázati támogatás ad lehetőséget a kedvezőbb szolgáltatási díjak fizetésére.

Az ezt követő napirendi pont a bel-és csapadékvíz elvezető rendszer felújítására meghirdetett közbeszerzési eljárás ajánlattételi felhívásának módosítása volt.

Az ülés negyedik napirendi pontja keretében a képviselők megtárgyalták az önkormányzati feladatellátást szolgáló fejlesztések támogatására megjelent pályázati felhívást. A Képviselőtestület döntése alapján a pályázat keretében, a Nagy Balázs utca, Árpád utca és Vasút utca közötti szakaszának, valamint a Jókai utca, Árpád utca és Vasútállomás közötti szakaszának felújítására kerülhet sor.

Az ülés végén a képviselők egy magántulajdonú zártkerti ingatlan megvásárlásának előkészítéséről döntöttek.

Tarcal Község Önkormányzatának Képviselőtestülete 2018. április 24-én rendes ülést tartott, melynek első és második napirendi pontja során a képviselők megismerték a Hegyközség tájékoztatóját és az Idősek Klubja beszámolóját.

A harmadik napirendi pont keretében a Képviselőtestület elfogadta az Idősek Klubja Szakmai Program mellékletének módosítását.

Az ülés következő napirendi pontja a 2017. évi gyermekjóléti, gyermekvédelmi feladatok átfogó értékelése, illetve az integrált Család- és Gyermekjóléti Szolgálat működési tapasztalatairól szóló beszámoló megismerése és elfogadása volt. A Képviselőtestület felkérte a családsegítőt, hogy a továbbiakban is minden, a rendelkezésére álló eszközzel segítse a hátrányos helyzetű gyermekek és családok esélyegyenlőségét.

A testületi ülés ötödik napirendi pontja keretében a képviselők elfogadták Tarcal Község Önkormányzatának 2017. évi költségvetéséről szóló önkormányzati rendelet módosítását.

A hatodik napirendi pont a személyes gondoskodás körébe tartozó ellátások, étkeztetés nyersanyagértékének, önköltségének, térítési díjainak megállapítása volt.

Az ülés hetedik napirendi pontja során a képviselők döntöttek egy önkormányzati és egy részben önkormányzati ingatlan értékesítéséről.

A nyolcadik és az ezt követő napirendi pont folyamán a Képviselőtestület határozott egy közművelődési érdekeltségnövelő támogatás iránti pályázat benyújtásáról, illetve a pályázathoz szükséges döntésekről, valamint egy az önkormányzati feladatellátást szolgáló fejlesztési támogatásra, belterületi út felújításra benyújtandó pályázatról, nevezetesen a Nagy Balázs utca, Árpád utca és Vasút utca közötti szakasza, valamint a Jókai utca, Árpád utca és Vasútállomás közötti szakasza felújítására.

A következő napirendi pont a „Belvíz- és csapadékvíz elvezető rendszer felújítása, kialakítása Tarcal községben” elnevezésű projekt kivitelezésére beérkezett pályázatok elbírálása volt. A Képviselőtestület a projekt kivitelezésével a miskolci székhelyű „FER-3331” Kft-t bízta meg.

Ezt követően a képviselők megismerték a polgármesternek az előző ülés óta eltelt időszak intézkedéseiről szóló tájékoztatóját.

(Folytatás a 2. oldalon)

A tartalomból:

Tarcali iskolások a Seuso-kiállításon
(2. oldal)

Bűbájos hétvégi program
(3. oldal)

Barkó kézműves foglalkozás
(4. oldal)

Anyák Napja az Idősek Klubjában
(8. oldal)

„Egy férfi sokra képes, de egy anyát sohasem tud helyettesíteni!”
Anne Frank

Tájékoztató Tarcal Községi Önkormányzat Képviselőtestületének munkájáról

(Folytatás az első oldalról)

Az utolsó napirendi pont az indítványok javaslatok voltak, amely keretében a Képviselőtestület határozott az „Idősek Klubja szociális intézmény fejlesztése, új épületben való elhelyezése" kivitelei tervének, valamint a „Védőnői szolgálat épületének bővítése és felújítása" elnevezésű fejlesztés engedélyezési tervének elkészíttetéséről. Mindkét terv elkészítésével a budapesti székhelyű AXIS Építésziroda Kft-t bízták meg.

Az ülés befejezéseként képviselői közérdekű indítványok, javaslatok hangoztak el.

Megkezdődik a csapadékvíz elvezető rendszer felújítása, átépítése!

Május utolsó napjaiban megkezdődik, s a szerződés szerint szeptember 30-ra befejeződik a 240 millió forintos Európa Uniós forrásból megvalósuló csapadékvíz elvezető rendszer felújítása, átépítése településünkön.

A kivitelezési munkálatok nem kis felfordulással fognak járni leginkább az alábbiakban ismertetett utcákon, de az építési anyagok, valamint a kitermelt föld, törmelék szállítása a község más részein is a korábbiaknál nagyobb forgalmat generál.

Mindezen változások, valamennyiünktől a megszokottnál nagyobb türelmet és toleranciát kíván. A kivitelezők igyekeznek a munkálatok során a lehető legkevesebb nehézséget, bosszúságot okozni az érintett ingatlantulajdonosoknak, azonban már most tudható, hogy az ároképítés, az átereszek és kapubejárók kialakítása sok esetben olyan kéréssel fog járni, hogy egy-egy ingatlantulajdonos egy-két napig ne használja a kapubejáróját. Erre az időtartamra próbáljon meg gépjárművével máshol parkolni, azt máshol tárolni. Azt is tudomásul kell vennünk, hogy a kivitelezés, a burkolt árok kialakítása azzal az áldozattal is jár, hogy a nyomvonalba eső fákat, bokrokat ki kell majd vágni.

Tarcal Község Önkormányzata bízik abban, hogy a település lakói megértéssel fogadják a fenntieket, s a munkálatok eredményeként megvalósuló csapadékvíz elvezető rendszer hosszú évtizedekre megnyugtató megoldást nyújt a nagy mennyiségű, hirtelen lezúduló esőkkel szemben.

Az átépítéssel érintett utcák:

- Sport tér, - Hegyalja utca, - Kövesd utca, - Balassa Iván utca, - Szondi utca, - Zrínyi utca, - Szeles utca, - Botond utca, - Klapka utca, - Mikszáth Kálmán utca, - Malom utca, - Babocsay utca, - Árpád utca.

Tarcal Község Önkormányzata

NŐI FÉRFI ÉS GYERMEK FODRÁSZAT

3915 TARCAL, FŐ UTCA 34.

SZALÁNCZI ZSUZSANNA

Kedves vendégek!

Kóder Ágnes kolléganőm május 19-től Tokajban a sétáló utcán található.
Üzlete a Toldi fogadó mellett a Rákóczi út 21. szám alatt van.
Ezért változott a saját nyitvatartásom május 22-től.

Állandó nyitvatartásom:

Hétfőtől- Péntekig 8:00-16:00 -ig.

16:00 óra utáni és szombati időpontok bejelentkezés alapján történnek.

Szolgáltatásaim:

Női, férfi és gyermek frizurák készítése, Hőillesztéses hajhosszabbítás, Brasil cacau végleges hajegyenesítés, Cocochoco keratinos hajegyenesítés, Kötéserősítős hajfestés, Kötéserősítős szőkítőpor, Ammónia mentes szőkítőpor, Olaplex kötéserősítő kezelés, stb.

3915. Tarcal, Fő utca 34. Telefon: 06-20/473-90-52

Várok mindenkit szeretettel üzletemben!

ANYAKÖNYVI HÍREK

Házasságkötés

- Ujházi Attila és Czifra Vivien

2018. május 5-én kötöttek házasságot községünkben.

Gratulálunk!

Halálozás

2018. április

- Bus Andrásné

(sz: Urbán Piroska 1933.)

volt Tarcal Klapka u. 14. sz. alatti lakos, elhunyt április 9-én.

Részvétünk a családnak!

Kertészné Cziba Ilona és *Péterné Török Enikő* anyakönyvvezetők

Tarcali iskolások a Seuso-kiállításon

Kovács Józsefné tanárnő 5. és 6. osztályos tanulókkal kereste fel a miskolci Hermann Ottó Múzeumot, ahol a Seuso kincseket bemutató kiállítást tekintették meg.

A 6. osztályos tanulóknak még arra is lehetőségük nyílt, hogy a Seuso-kiállításhoz kapcsolódóan római ruhák másolatát is magukra ölthették.

Lovász László

a tarcali Polgárőr Egyesület elnöke telefonszáma

06-70/457-95-81

Tarcali Hírek

Kiadja: Tarcal község Önkormányzata *Szerkesztőség*: 6 Puttonyos Borfalu Tarcal. Tel.: 47/580-008 *Főszerkesztő:* Tóth Zsolt. *Szerkesztő:* Mező László *Nyomdai munkák:* Budai Nyomdaipari Kft. Miskolc, Meggyesalja u. 38. Tel: 46/416-226

KÖVETKEZŐ LAPZÁRTA:

2018. június 20..

Tarcali Tavasz- Bűbájos Hétvége

A Tarcal Bor és Kultúra Egyesület az idén is mindent megtett azért, hogy az április végén megrendezett rendezvényre minél többen jöjjenek el, és minél több emberhez juttassák el, hogyha jó bort nem csak Tokajban lehet inni, hanem Tarcalon is. Ennek jegyében szerveztek a borászatok mesterkurzust, vezetett pincetúrákat, borkóstolókat.

De persze igazi kulturális csemegék is színesítették a programokat, ugyanis igazi kuriózumként hallgathattuk meg Frank Strzyzewskit, aki a Tokaji bor a kultúrában és a történelemben címmel tartott érdekfeszítő előadást, vagy ide sorolhatjuk a Hegyalja Folk koncertjét is, mely maradandó élmény volt mindenki számára, aki végighallgatta vasárnapi koncertjüket.

Visszatérve a borokhoz és a borkóstolós programokra, azok között is voltak olyanok, amelyek igazi élményt jelenthettek a borszakértők körében. Az egyik ilyen esemény három női borász bemutatkozása és boraik megkóstolása, valamint mátrai borászok borainak bemutatása. Szabó Edit blogger hozzáértő közreműködésének köszönhetően mindkét borbemutató és –kóstoló nagyon magas színvonalú volt.

Azonban ennek az évnek is a legjobban várt eseménye a Tarcali bor bemutatója volt, melyre nagyon sokan jöttek el, és távoztak úgy, hogy gratuláltak azoknak a borászoknak, akik a boraik házasítása révén olyan különleges bort hoztak létre, mely igazán méltó a Tarcal Bor névre.

Köszönet Tarcal Község Önkormányzatának és a Barkland Pincészetnek, mely a rendezvény mellé állt és segítette a Tarcal Bor és Kultúra Egyesületet abban, hogy a három nap programjai minél sokszínűbbek és élményekben gazdagok legyenek.

Tóth Zsolt

Nemzeti Együttműködési Alap

EMBERI ERŐFORRÁSOK MINISZTÉRIUMA

A Tarcali Diáksport Egyesület a Nemzeti Együttműködési Alap Mobilitás és Alkalmazkodás kollégium által kiírt *„Civil szervezetek működési célú támogatása 2018”* pályázaton sikeres támogatást nyert. A pályázat azonosítószáma: NEA-MA-18-M-1446. Címe: *„Sporttal az egészségért a hátrányos helyzetű gyermekek körében.”* A pályázat segíti a tanulók délutáni kikapcsolódását, sportolását, támogatja az egyesület működést. A program segít az abban résztvevő tanulóknak, hogy minél több sikerélményben részesüljenek, és hogy öregbítsék iskolánk, egyesületünk sportban elért hírnevét. Az elnyert összeg:620 000 Ft.

Lovas Ferenc a TDSE elnöke

MEGHÍVÓ

Tarcal Község Önkormányzata
tisztelettel meghívja Önt és kedves kísérőjét
2018. május 26-án
a felújított I. Világháborús emlékmű és Hősi Halottak Emlékparkja katonai tiszteletadással megrendezendő felavatására és megszentelésére és a
II. Tarcalról Elszármazottak Találkozójára.

Program

Hősi Halottak Emlékparkja
(Helyszín: Fő utca és Szőlőhegy utca sarka)
10:00 Avató Ünnepség

Római Katolikus Templom
11:00 Katonazenekari koncert
Közreműködik: MH5 Bocskai István Lövészdandár Debrecen Helyőrségi Zenekara

„6 Puttonyos Borfalu”
13:00 Ebéd a Tarcalról elszármazottak és kísérőik részére
14:30 Tarcal múltja, jelene, jövője – vetítéssel egybekötött előadás

Református Templom
16:00 Ökumenikus Istentisztelet
Agora Rendezvénytér
17:30 Gálaműsor

Közreműködik:
Újvári Marika, Jenei Gábor, György László előadóművészek
Miskolci Balogh Zoltán és zenekara
19:00 MÁRIÓ a harmonikás műsora
20:00 SASVÁRI SÁNDOR műsora

MEGHÍVÓ

Tarcal Község Önkormányzata
és a
Szabolcsi Honvéd Műszaki Hagyományőrző Bajtársi Egyesület
tisztelettel meghívja Önt és kedves partnerét
2018. május 26-án
a felújított I. Világháborús emlékmű és Hősi Halottak Emlékparkja katonai tiszteletadással megrendezendő felavatására és megszentelésére.
Helyszín: Fő út és Szőlőhegy utca sarka

Program

Hősi Halottak Emlékparkja
10:00 Köszöntő: Butta László, Tarcal község polgármestere
Himnusz
Emlékmű leleplezése
Emlékező beszédeket mondanak:
Kun Szabó István vezérőrnagy,
a Magyar Honvédség Egészségügyi Központjának parancsnoka
Koncz Ferenc, B-A-Z megye 6. számú választókerület országgyűlési képviselője
Ünnepi műsor
Emlékmű megszentelése
Koszorúzás
Szózat
Magyar takarodó

„Nincs más idő, mely befogadna, másik ország, mely nevet adna: ideköt idegszálaival a szél…”
(Csoóri Sándor)

Egy éves a tarcali Callanetics csapata

2017. május 2.-án, kedden tartotta első foglalkozását a Szabó Éva orvos asszisztens kezdeményezésére szerveződött, többek által szorgalmazott csoport, melynek a 6 Puttonyos Borfalu ad otthont. Célja, hogy a résztvevők saját indíttatásból kezdjenek el mozogni, ne várják meg a rossz leleteket, vagy a szakorvosi beutalót. Mindenki saját ritmusában, adottságainak, állapotának megfelelően fejlődjön. Ne kényszer hatására mozogjunk, ne másnak akarjunk megfelelni, magunknak bizonyítsunk a javuló teljesítménnyel, határaink szélesítésével. A csoport vezetője térítésmentesen vállalta a rá háruló feladatot, a képviselő testület pedig ingyenes teremhasználattal járult hozzá az egészséges életmód népszerűsítéséhez. Így tehát az esetleges anyagi korlátok is elhárultak a mozogni vágyók elől.

Sötét, hideg téli napokon, különösen amikor elég nehéz volt erőt gyűjteni az elinduláshoz, segített a 'túlélésben', köszönet érte Mindenkinek!" (Posta Ildikó)

„Nekem sokat adott ez az egy óra, éreztem jótékony hatását!" (Varga Éva)

Ígéretes kezdet után általában hanyatlás mutatkozik. A túlzottan nagy létszám egy idő után valóban visszaesett, átláthatóbbá, irányíthatóbbá vált. Igényeink azonban nőttek, így a heti egy alkalom kevésnek bizonyult. A keddi nap mellett egy csütörtöki időpontot is kaptunk a Borfalutól, ami egy év alatt, 83 mozgással töltött órát jelentett.

Lovasné Tóth Judit felmérte fizikai állapotunkat, ennek eredménye is igazolta a Callanetics jótékony hatását. A leghitelesebb visszajelzéseket viszont testünktől kapjuk. Minden résztvevő büszke lehet teljesítményére, kitartására.

„Nagyon megörültem mikor elkezdődött a Callanetics torna szervezése mivel ez a mozgásforma egészségügyi és esztétikai szempontból is nagyon előnyös. Remek alkalom a testtartás javítására, alakformálásra. Én a munkám során egész nap ülök az íróasztalnál, amely a gerincet nagymértékben megterheli. Ezen mozgásforma nagyon jó hatással van a gerinc- és hát izmainak javítására is. Nekem a torna által javult a testtartásom, csökkent a derékfájdalmam és fokozatosan hajlékonyabbá váltak a testem azon részei, amelyek az ülő munka közben letapadnak és mindez úgy, hogy közben az ízületek nem terhelődnek. A szellemi munka folyamán napközben fejben lefárad az ember, de ez a mozgás számomra a napi feszültség levezetésére is alkalmat nyújt. A testmozgás során egy jó kis csapat alakult ki 20 éves kortól 70 éven túl. Minden korosztály számára ajánlani tudom a tornát, az egészségünk érdekében. Nagyon köszönöm Szabó Évikének, hogy szabad idejét ránk áldozva, megszervezte a tornát és a 6 Puttonyos Borfalu alkalmazottainak, akik a torna ideje alatt biztosítják a termet." (Tóthné Gábor Erzsébet)

„Én is köszönöm a lehetőséget! Valóban nagyon hatásos ez a mozgásforma és jó ez a kis csapat!" (Vinnai Éva/)

Barkó népművészeti kiállítás a Borfalu Galériájában

Hétvégén nyílt meg a Borfalu Galériájában a Megvalósult csodák a Barkók földjén című kiállítás. Pálmai Ilka, a Művésztanya és a Barkó Kézműves Egyesület vezetője nyitotta meg a kiállítást és konferálta végig a kiállításhoz kapcsolódó divatbemutatót. Ugyanis divatbemutató keretében kerültek bemutatásra azok a mindennapok során viselhető ruhák, amelyek attól lesznek különlegesek, hogy a barkó néprajzi kincs hagyományos motívumait viselik magukon. A kiállítás megtekinthető 2018. május 24-ig, hétköznap 8 és 16 óra között. *Tóth Zsolt*

Múzeumpedagógiai foglalkozás a „barkóság" jegyében

A Közösségek Hete 2018-as rendezvénysorozatához kapcsolódva a Klapka György Általános Iskola tanulói a barkó népművészettel és hagyományokkal ismerkedhettek meg Nagyné Bősze Katalin, a Tokaji Múzeum és Világörökségi Bormúzeum igazgatónőjének segítségével. Azonban a hasznos ismeretek megismerésén túl a gyerekek kézműves foglalkozás keretében barkó mintákkal díszített kelengyeládát készítettek.

TERMELŐI ÉS ANYÁK NAPJA A BABA-MAMA KLUBBAN

A május hónap egy egészen különleges, egyben ”zsúfolt ” hónap . Így volt ez a Baba-Mama klubban is. Ebben a hónapban három alkalommal is összejöttünk, jövünk. A hónap első vendége Dr. Kis Imre gyermekorvos volt, aki a kötelező illetve a választható oltásokról tartott előadást nekünk. Kérdésekből sem volt hiány, melyekre maradéktalanul meg is kaptuk a válaszokat. Második alkalommal tartottuk meg a Termelői és Anyák napját! A harmadik előadás május 31-én lesz.

A termelői és Anyák napja egy nagyon jól sikerült, nagyon jó hangulatú, eseménydús előadás lett. A hat hónapot összefoglaló diavetítés után, Butta László polgármester, a Vöröskereszt helyi alapszervezete, illetve az ifjúsági vöröskereszt is köszöntőt mondott. Majd egy kis „csokor” gyermek, verssel köszöntötte az anyákat, és ezek után következett a helyi vállalkozások bemutatkozása és az anyák„kényeztetése”.

Öt vállalkozást ismerhettünk meg, kóstolhattuk meg az általuk hozott különleges íz világot. Jelen volt a Csicsörke Lekvár, a Varga Méhészet, a Zemplén Sajt, Borecet Kft., és Kosárkó Melinda.

A Varga Méhészet egy már 25 éve működő helyi családi vállalkozás, Ifj. Varga Lajos kalauzolt minket a méhészek érdekes világába. Az előadás során 5 féle mézet, illetve propoliszt kóstolhattunk, valamint ezek jótékony hatásait ismerhettük meg. (akác, napraforgó, repce, vegyes méz, illetve 2018-as friss akácméz). Termékeiknél felsorolnám: fajtamézek, vegyesmézek, propolisz, virágpor, és méhviasz figurák, gyertyák, melyből bő szin és figura választék van. A méhészettől kapott prospektuson, részletes tájékoztatást kaphatunk termékeikről, illetve azok egészségre gyakorolt pozitív hatásairól..

A Zemplén Sajt, Kézműves Sajt manufaktúra, Szilágyi Tibor 2013-ban indított helyi vállalkozása, álma. Az előadáson felesége Szilágyiné Dudás Beatrix mutatta be nekünk a sajtokat, füstölt, natúr (hegyvidéki érlelt tehénsajt), illetve kakukkfüves ízeket kóstolhattunk meg. Készítenek még 5 féle ízesítésű (eper, megy, barack, áfonya, erdei gyümölcs, ill natúr) gyümölcsös joghurtot, „krém joghurtot”.Kérdésünkre még felsorolt sajtkülönlegességeket, gomolyák, (szezonálisan, medvehagymás, lilahagymás, újhagymapritaminpaprika, natúr), ezek friss sajtok. Érleltek: Tibike sajt, (ementáli típusú) borsos, kakukkfüves, hegyvidéki, fehérpenészes lágysajt, krémsajtok (natúr, tökmagolajos, magyaros) melyeket készítenek.

A Csicsörke Lekvár szintén egy családi vállalkozás, melyet Gáspár Andrea, férje Kovács Gyula, és két lányuk képvisel, az ő munkájuknak eredményét kóstolhattuk meg. Immáron hatodik éve kistermelőként készítenek kézműves, házi termékeket: lekvárokat, gyógynövényes szirupokat, szörpöket, tartósítószer, és adalékanyag nélkül. Minimális 4-6 % cukor felhasználásával, illetve diétázó és cukorbetegekre való tekintettel stevia-eritrittel, és cukor nélkül is készülnek lekvárok. Piros ribizli szörpöt, Bodzavirág-alma, Narancsos barack mandulával, és Piros ribizli lekvárt ismerhettünk meg általuk. Megemlíteném még érdekesség képen Levendula szörp, Fenyőrügy szörp (felső légúti megbetegedésre kiváló), csalán szirup, bodzalekvár, chilis narancs, lilahagyma lekvár, kökénylekvár s és még sorolhatnánk a különleges ízeket.

Stumpfné Kosárkó Melinda helyi vállalkozó szabadföldön termelt eprét hozta nekünk kényeztetésnek. 4éve indította vállalkozását, és elmondhatja, hogy teljesen permetszer mentes, biogyümölcsöt árul évről-évre. Cukorbetegek is fogyaszthatják, mivel nem emeli a vércukorszintet, fogyasztó hatása van, magas antioxidánst tartalmaz. A tél után ez az első gyümölcs melyet fogyaszthatunk, és persze ne feledkezzünk meg a nagyon finom ízéről.

A Borecet Kft ugyan Bodrogkeresztúri vállalkozás, de munkatársuk Szűcs Judit helyi lakos, mutatta nekünk be a borecet jótékony hatásait. A 2010-től működő vállalkozás, kizárólag természetes úton készíti termékeit. Nem használnak tartósítószert, adalékanyagot, hozzáadott cukrot vagy aromát. Azzal a céllal jött létre a cég, hogy újjá élessze a minőségi borecetfogyasztás kultúráját. Baktériumölő, fertőtlenítő, bőrnyugtató, gyulladás csökkentő hatása van. Csökkenti a koleszterin szintet, kontrollálja a vérnyomást, segíti az emésztést, élénkíti a vérkeringést. Készíthetők belőle saláták, frissítő italok, desszertek. Finomabbá teszik a leveseket, mártásokat, húsételeket. Sok ásványi-és nyomlelet tartalmaz. Megismerhettünk Gránátalmás, Körte-levendulás, Epresrebarbarás, Almás, Sárgabarackos-bodzás balzsamecetet, többféle ízű saláta dresszinget.

Nagyon szépen köszönjük minden kedves vendégnek, hogy eljöttek erre az alkalomra. A Borfalu munkatársainak, a Vöröskeresztnek, az Ifjúsági Vöröskeresztnek a segítségét és mindenkinek, aki bármilyen formában hozzájárult e naphoz. . A termelőknek a bemutatót, a prospektusokat, illetve az ajándékokat, amelyekkel hazatérhettek, az anyák. Reméljük sikerült egy kicsit jobban megismerni a helyi vállalkozásokat, és közelebb hozni egymáshoz a termelőket és a vevőket.

Hello Anyu:

Gálik Judit, Ilosvainé Nógrádi Piroska,
Stumpfné Kosárkó Melinda, Szabóné Rozman Mónika

mesterseg.tarcal@gmail.com

Siskáné Nagy Ilona – matematika- ének-zene szakos tanár

• Kedves Ilona! Tarcal Község Önkormányzata május 26-án második alkalommal rendezi meg a Tarcalról Elszármazottak Találkozóját. Ismét találkozhatnak a helyi és a településről elköltözött emberek, akik számára Tarcal a szülőföldet, a szülőfalut, a szűkebb hazát jelenti. Te milyen gondolatokkal készülsz erre az eseményre?

- Az egykori fiatal tarcali lakosok egy része a munkalehetőség, a jobb megélhetés vagy családi okok miatt sok évvel-évtizeddel ezelőtt elhagyta szülőfaluját. Megkorosodván, a szülők halála után sokuknak senkije sem maradt a faluban, s csak évente néhányszor a temetőbe ellátogatva járnak Tarcalon. Ezért nagyon örültem, amikor néhány évvel ezelőtt megszületett a találkozó létrehozásának gondolata. Létjogosultságát igazolta, hogy az első rendezvényen is több százan vettek részt. Azon is itt voltam és most is jelentkeztem, hogy a rég nem látott ismerősökkel legyen lehetőségem találkozni. Bár 5 évente rendszeresen szervezünk egykori általános iskolai évfolyamunk tagjaival „osztályfőnöki órákat”, ez is egy lehetőség a régi barátságok fenntartására. Itt olyan ismerősökkel is találkozhatok, akik tőlem idősebbek és gyermekként bár ismertem őket, szinte soha nem beszélgettünk egymással. Remélem, hogy ez alkalommal új ismeretségek is köttetnek majd.

• A szülőföld, a hagyományok ismerete, a régmúlt idők történéseinek felidézése mindenki számára nosztalgikus hangulatot teremt, különösen, ha csak a szépre emlékezünk. De egyébként is: Az idő begyógyítja a sebeket és csak szép dolgokat őrizzük meg. Neked milyen kedves emlékeid vannak Tarcalról?

- Én ide születtem, itt végeztem az általános iskolai tanulmányaimat. Sokan ismertek-ismernek engem itt, mivel még iskolásként sok iskolai és községi ünnepség állandó szavalója voltam. Megéltem az iskola bővítését, átépítését, a falu szépülését. Sok szép emlék köt az iskolás évekhez: Kiváló tanáraim voltak, akik elindítottak a pedagógussá válás útján. Ők voltak azok, akik minden tarcali diákot felkészítettek az életre, felvérteztek bennünket tudással, erővel, hogy az élet nehézségein úrrá tudjunk lenni. Megismertük szűkebb „hazánkat”: Kirándultunk a Kopasz-hegyre, Turzul vezér szobrához, a Kápolnához (amely azóta régi fényében pompázik); télen a Csókusra szánkózni. Itt voltam elsőáldozó, később a bérmálás szentségében is itt részesültem, itt volt az esküvőm. Az iskolában itt voltam kisdobos, majd úttörő, részt vettem versenyeken, számtalan iskolai rendezvényen.

• Önkormányzatunk gazdag programot kínál erre a napra: a felújított Hősi Halottak Emlékparkja, a Római Katolikus Templom, a 6 Puttonyos Borfalu, a Református Templom és az Agora Rendezvénytér egyaránt szeretettel várja a hazalátogató vendégeket. Te vendégnek érzed magad Tarcalon ennyi év után, vagy keressünk inkább egy másik kifejezést ide?

- Én soha nem vendégként érkezem. Ide mindig hazajövök, annak ellenére, hogy közel 40 éve nem itt élek. Otthonról - haza, Édesanyámhoz (Nagy Istvánné - Marika néni), a szülőfalumba. A gyermekkori emlékek, a játszótársak és az itt élő ismerősök, barátok, mint egy láthatatlan köldökzsinór, engem - amíg élek - idekötnek.

• Aki valahol elszármazottnak számít, azt máshol odaszármazottként tartják nyilván. Gondolom én. Neked mi a véleményed?

- Ez így igaz, de csak részben. Először még fontos a környezeted számára, hogy honnan származtál el. De ha soksok évet töltesz el ott, akkor már oda tartozónak érzed magad és így érzik ezt mások is. Akkor már nem számít, honnan érkeztél. Különösen így van ez az én esetemben, aki Tiszaújvárosban (az egykori Leninvárosban) élek 33 éve. A kezdeti időkben sokan megkérdezték honnan származom, hogyan kerültem oda. Ma már sokan tősgyökeres tiszaújvárosinak gondolnak, mert régóta ott lakom. Sok diákomnak már a szüleit is tanítottam, talán ezért. De úgy gondolom, hogy ez mindenkivel így van. A most Tarcalon élőkkel, vagy a régen elköltözőkkel is. Attól függ, ki hogyan őrzi meg a gyökereit és hogyan illeszkedik be az új lakókörnyezetébe.

• Természetesen, akiknek vannak hozzátartozóik, barátaik a faluban, valószínűleg gyakrabban idelátogatnak, és talán kevésbé érzékelik a változásokat. Mint említetted, Te már több mint harminc éve máshol élsz. Melyek azok a dolgok, amik eszedbe jutnak e 3 évtized távlatában szülőfaluddal kapcsolatban?

- A családom, a boldog gyermekkorom, az iskolaévek, a tanáraim és a diáktársaim. Jó találkozni velük, a szomszédban lakó óvónőmmel (Zsíros Lászlóné – Vera néni), az utcabeliekkel, a tősgyökeres és betelepült tarcali lakosokkal.

- A falu, amelynek utcáit és lakosait már gyermekkorom óta ismerem.

- Örömmel és jó érzéssel tölt el, hogy fennmaradt és látványosan fejlődik a település: bár 30 év alatt csökkent a lakosság létszáma, az elköltözők helyére mások költöztek-költöznek, más településről. A pályázatok kapcsán sok lehetőség nyílik állagmegóvásra, új intézmények létrehozására, a közműhálózat felújítására, épületek, utak építésére.

- Hogy a több mint 30 év alatt gyermekből felnőtté, szülővé, sokan nagyszülővé váltunk.

- A szülőföld szeretete. Bátran kijelenthetem: én mindig szerettem itt élni.

- Ma már az én generációm irányítja a települést. Azok, akik itt nőttek fel, ismerik a falu minden szépségét, problémáját és azok, akik ide származtak és ma már ide tartozónak érzik magukat. Segítik az itt élő idősek életét, a fiatalok életkezdését és az itt élő középkorúakat.

- Jó ide hazajönni és ajánlani Tarcal látványosságait, kulturális programjait másoknak is. Büszkének érzem magam, ha dicsérő szavakat hallok Tarcalról.

• Ének-zene szakos tanárként melyik magyar népdalból idéznél erre az alkalomra?

Szülőföldem szép határa! Meglátlak-e valahára?
Ahol állok, ahol megyek, mindenkor csak feléd nézek.
Kisded hajlék, hol születtem, hej, tőled be távol estem!
Távol estem, mint a levél, melyet elkap a forgószél.

Erdélyi István

Péter deák

Tarcal történetéből két, ugyan abban a korban élő személyt emelnék ki, akik meghatározó szerepet játszottak a mezőváros életének alakulásában. Az egyikben megtestesült mindaz, ami kegyetlen, bestiális, aljas és gonosz. Az ember azt hinné, hogy csak az írók, vagy költők képzeletében léteznek ennyire gonosz, velejéig romlott, bestiális lények. Aztán rádöbben, hogy nem, hogy éppen ellenkezőleg az írók a valóságot használják fel műveikhez és negatív hőseik megformálásakor onnan nyerik ezeket az emberi lényeket. Basta György volt ez a személy. Csak mi magyarok neveztük ezen a néven. A törökök elől Dél-Itáliába menekült albán népcsoporthoz, az arberesekhez tartozó családból származó konkvisztádor eredeti neve Giorgio Basta. Nem kis meglepetéssel olvastam, hogy Robert De Niro, a neves hollywoodi sztár, ugyan ezen népcsoport leszármazottja. Ez a zsoldos, merthogy zsoldos volt, mégpedig a legrosszabb fajtából. Közlegényként kezdte pályafutását, a Német-Római császár zsoldosaként végig harcolta Európát, zömmel Németalföldön és Franciaországban, a holland szabadságharcosok ellen. 1590-ben vallonjaival együtt II. Rudolf Habsburg császár szolgálatába állt, ahol rövid idő alatt generális lett belőle. Az ország különböző területein a török ellen vívott harcokat követően 1598-ban a császár Erdélybe rendeli, ahol azt a feladatot kapta, hogy az ott létre jött fejedelemséget megszüntesse és a területet a Habsburgok számára megszerezze. Báthori Zsigmond meghívására érkező, az erdélyi fejedelemségre törekvő Báthory András bíboros meggyilkoltatása után, a szövetségesként közreműködő és az Erdély feletti hatalmat vele együtt gyakorló Vitéz Mihály havasalföldi vajdával közösen verte le a fejedelemséget visszaszerezni kívánó Báthory Zsigmond seregét. Ezt követően nem bízva a vajdában 1601. augusztus 19-én őt is megölette. Így aztán minden akadály elhárult az elől, hogy II. Rudolf császár nevében teljhatalommal uralkodjon Erdélyország felett. Uralkodása az általa teljesen kipusztított fejedelemségben kegyetlen rémuralom volt. A zsoldos vezér megtorló hadjáratai során, amit az egykorú feljegyzések egyszerűen Basta-járásnak neveztek, utalva ezzel a bibliából ismert sáskajárásra, számos embert okkal, vagy ok nélkül a legkülönfélébb módon megölt, és amit csak tudott elrabolt lakosságtól. A nép olyan nyomorba zuhant, hogy igás állat helyet magukat fogták be a hámba, szántás helyet kapával törték fel a földet a gabona számára. Ebből az időből származik az ezekről szóló elnevezés, miszerint a kétkerekű taliga Basta szekere, a kapa pedig Basta ekéje. A kegyetlen zsarnokságnak 1604-ben Bocskai István felkelése vetett véget, így a császári generális nem titkolt terve, hogy Erdélyt osztrák kolóniává alakítsa nem sikerült. Miután visszahívták Erdélyből és Bocskai seregei ellen rendelték egyre többet fordult meg vidékünkön. 1605 februárjában Eperjesről indította meg támadását mintegy 6-7000 főnyi seregével. Legközelebbi célja a tokaji vár volt, ahol a blokád alatt álló várban 200 fős helyőrség várta a felmentő sereget, és a magukkal hozott ételt, italt, muníciót. A császári sereg útvonala hegyalján át vezetett Tokajig és ezen az útvonalon található mezővárosokból, falvakból szerezték be a hadviseléshez, a zsoldosok ellátásához szükséges javakat. Amikor a sereg szükségleteiről beszélünk, akkor nem csak az evésre és ivásra gondolok, hanem mind a 7 főbűnre. A háborúban résztvevő, pénzért harcoló zsoldos katonák nem álltak az erkölcsösség legmagasabb szintjén. Számukra a 10 parancsolat nem jelentett akadályt, hogy kielégítsék vágyaikat, még a legaljasabbat is. Szepsi Laczkó Máté így ír az eseményről: „szörnyű dúlását, éktelen fertelmességet cselekedének, és minden éléssel megrakodván Tokajba menének. A Tokaj alatt levő őrizö vármegye hada a német tábor előtt elszalada…”

Különösen a Tokajhoz közeleső városokban rabolt, harácsolt a sereg. Ezen városok között volt Tarcal is. A korabeli írások alapján 1605 februárjának első hetében ért Tarcalra ez a gátlástalan tömeg. A generális nem tudott, de talán nem is akarta a rablást, az erőszakot, a gyilkolást tiltóan parancsolni katonáinak, hiszen csak így tudta hadra fogni őket. Mivel a császár rendszeresen elmulasztotta a zsold kifizetését, Basta csak a szabad rablás lehetőségének fenn-

tartásával tudta martalócait kezelni. A szabadjára engedett sereg a városban felhalmozott és fellelhető búzát, marhát, jószágot, bort összeharácsolta, miközben tűzzel, vassal pusztított, asszonyokat-lányokat erőszakolt, ártatlanokat gyilkolt. Aki tudott menekült. Az óvatosabbak már akkor, amikor megtudták, hogy itt a sereg, aki tudott az a pusztítás és a rablás közepette szökött a síkság lápos nádasaiba, vagy a hegy erdeibe, bozótosaiba. Sok mindent nem tudtak magukkal vinni, mert minden olyan gyorsan történt. A város elöljáróinak arra sem volt idejük, hogy a város törvénykönyvét, urbárimát és pecsétnyomóját kimenekítsék. Miután a pusztító sereg a felégetett, kirabolt várost elhagyta Tokajba vonult. A várat blokád alatt tartó Bocskaihoz hű erők kis létszámuk miatt nem szálltak szembe a császár zsoldosaival, így Basta miután Tokajt is felégette és kirabolta szabadon vonulhatott a várba, ahol a védők között már nem is az élelem hiánya okozott feszültséget, hanem az elszigeteltségből adódó bizonytalanság, a külvilágról és az osztrák csapatokról szóló hírek hiánya. A vár 200 fős helyőrségének 1000-1500 főre történő kiegészítése és mintegy 5-6 hónapra elegendő búzával, borral, élő állattal történő feltöltése után a fő sereg Gálszécsre, majd Eperjesre vonult vissza. Mind e közben a tarcali népek városukat elhagyva bujdostak a település körüli rejtekhelyeiken. A tokaji vár császáriak általi megerősítésből adódóan a nagy létszámú helyőrség részéről olyan nyomás nehezedett a menekültekre, hogy hosszú hónapokon át voltak kénytelenek embertelen körülmények között tengetni életüket. Mégsem hagyták el szülő földjüket. Igaz nem is hívta őket senki. Se a németek, se a svédek, se a franciák, se az angolok. Persze 1605-ben még nem élt Mutti Merkel és társai. Már ebben a korban is voltak euro szkeptikus emberek. Zombori Hasznos Péter így ír 1606-ban Magyarország és Európa, illetve a szomszédos országok kapcsolatáról: „Mert nincsen egész Európában oly nemzetség, melynek keze savát nem érezte volna nemzetönk, holott csaknem minden szomszéd országoknak rajtunk és miattunk vagyon veszekedések.”. 1606. március 22-én, több mint 40 évi osztrák birtoklás után Bocskai, azaz a magyarok kezére kerül a tokaji vár. A tarcaliak csak ezt követően majd másfél évi bujdosás, szenvedés után, szálingóztak elő Péter deák hívására rejtekhelyeikről. Ennek az időszaknak a másik kiemelkedő, jelentős alakja Tarcal mezőváros főbírója Zombori Hasznos Péter, közismertebb nevén Péter deák. A tarcali főbíró szöges ellentéte a császári generálisnak. A korabeli írásokban használt latin Petrus Literatus Zombori elnevezés iskolázott, olvasott, írástudó, személyről árulkodik. Péter deák nem csak a helyi, de az országos jogban is járatos nemes ember volt. A nagy tudású, latin műveltségű főbíró nem csak vezetője volt a városnak, de építője, sőt újjá építője is. Irányításával a bujdosásból visszatérő lakosok megkezdték kiégett, romos házaik felújítását, kertjeik, szőleik rendbetételét, egyszóval a város újjá építését. Természetesen hogy a rend és jog visszatérjen az újjá épülő városba a főbíró kezdeményezésére még ebben az évben (1606) összehívták a város egyházi, politikai és gazdasági elöljáróit, hogy emlékezetből újra írják Tarcal Basta-járás alkalmával elveszett „várasunk könyvében” rögzített törvényeket, szokásokat. Tokajból és Keresztúrból hívtak át „régi élemetes és eszes embereket”, hogy miután felolvasták előttük a törvény szövegét, hitelesítsék azt. Még nagyobb hangsúlyt adva az ügy komolyságának 12 helybéli öregembernek kellett esküt tenni az újra írt törvényekre. A város elveszett pecsétnyomójának újra metszésére 6 év elteltével, 1612-ben kerül sor, így mire Bethlen Gábor Erdély fejedelmévé vált, minden együtt volt Tarcal mezővárosi státuszához szükséges eszközökből, a város pedig újra fejlődésnek indult. Persze ekkor már Giorgio Basta nem volt sehol. 1606-ban visszavonult és a sok-sok legyilkolt ember, köztük a tarcaliak vérén összeharácsolt aranyból élte a korabeli, császárhoz közeli nyuggerek életét egészen 1607. augusztus 26-án bekövetkezett haláláig.

És Zombori Hasznos Péter? Nem tudjuk mikor halt meg. Annyi tudható, hogy városért tett erőfeszítéseinek sorstól kapott elismerése városának virágzása volt és a Bethlen Gábor által adományozott nemesi cím. Hogy Péter deák Bethlen Gábortól ezt a rangot, mint erdélyi fejedelem, vagy mint magyar király kapta még nem tudtam kideríteni. Minden bizonnyal a család armálisából kiderülne ez.

Guth Ferenc

Júniusi ünnepeink

Június 4.: *Nemzeti összetartozás. Trianon emléknapja.* Az I. világháborút lezáró ún. Versailles-Washingtoni békerendszer részeként írták alá a magyar delegációval a békeszerződést a Kis Trianonnak nevezett palotában 1920. június 4-én.

Hágában konferenciáznak,
Párisban helyreállt a csend.
Nálunk csak úgy dühöng a béke,
Csendes, nyugodt a parlament.
A vén világrész vesztét érzi,
Minden lecsendesült, nyugodt,
Ilyen botrányos békességről
A történet még nem tudott. (Ady Endre: Béke)

Június 8.: *Medárd napja,* ismert időjárásjósló nap egész Magyarországon. Ha Medárdkor esik az eső, negyven napos esős, hűvösebb, felhős időjárás következik. Ha szép napos idő van ekkor, negyven napos aszály várható. Bizonyos vidékeken a várható szőlő és szilvatermésre következtetnek a Medárd napi időből. Ha meleg, napos, jó gyümölcstermés várható, ha esik, savanyú lesz a bor, viszont bő lesz a gabonatermés.

Június 13.: *A magyar feltalálók napját* az 1989-ben megalapított Magyar Feltalálók Egyesületének (MAFE) 20. évfordulója alkalmából a jubiláló szervezet kezdeményezésére 2009-ben ünnepelték legelőször. (A magyar feltalálók nevének és találmányaiknak felsorolása, helyhiány miatt lehetetlen.)

Június 13.: 2015-ben, a magyar örökség díjjal kitüntetett Magyar Védőnői Szolgálat megalapításának 100. évfordulója alkalmából nyilvánították ezt a napot a *magyar védőnők napjává.* A Hungarikum Bizottság döntése alapján, a Magyar Védőnői Szolgálat, mint nemzetközileg is egyedülálló, tradicionális ellátási rendszer nemzeti büszkeségeink között tudható. Köszöntsük mi is ezen a napon Tarcal védőnőit!

Június 16.: Az 1956. évi forradalom és szabadságharc vértanúi 1958. június 16-ai kivégzésének, valamint a szovjet csapatok 1991. júniusi kivonulásának emlékére tartjuk *A független Magyarország napját. Nagy Imre emléknapja.*

Június 24.: *A június 24-i Szent Iván-nap, Keresztelő Szent Jánosnak,* a magyar népdal „virágos” Szent Jánosának és az ősi fényszimbolikának közös ünnepe. A nyári napfordulótól mindössze 3 nap választja el. János és a napfordulat együtt ünneplése az V. századtól általános. Egy forrás szerint, mi magyarok a XI. .században már gyújtottunk tüzet Iván előestéjén.

Mozgó ünnepek:

Egy 1951-es minisztertanácsi határozat a pedagógusok munkájának társadalmi elismeréseként június első vasárnapját *pedagógusnapnak* nyilvánította. Köszöntsük szeretettel iskolánk pedagógusait! **(június 3.)**

Supka Géza 1927-ben, Miskolcon a Magyar Könyvkiadók és Könyvkereskedők Országos Egyesülete közgyűlésén fogalmazta meg a könyvhét gondolatát. Eredeti javaslata szellemében a jogutód Magyar Könyvkiadók és Könyvterjesztők Egyesülése 1929 óta szervezi meg az *ünnepi könyvhetet.* **(június 7-11.)**

Az Egyesült Államokban kezdeményezték először az apák megünneplését a század elején Ma már a világ számos helyén minden év júniusának harmadik vasárnapján köszöntik a gyermekek édesapjukat. Az *APÁK NAPJA* magyarországi meghonosítására 1994-ben a Borsod megyei United Way indított mozgalmat Miskolcon. **(június 17.)**

A körülbelül tíz hónapig tartó tanév június közepe táján ér véget hazánkban. A diákok felírják a táblára a „vakáció” szó betűit az utolsó tanítási napokon. Legelőször csak az ó betűt, hogy aztán 8 nap elteltével megkezdődhessen a több mint két hónapig tartó *nyári szünet.* **(június 15.)**

Szent Iván napja, az év leghosszabb napja közelében rendezik meg minden évben a Múzeumok Éjszakája elnevezésű programot. Az alkalom különlegessége, hogy nemcsak a kiállítások tekinthetők meg ekkor, hanem számos egyéb rendezvény – ének, zene, tánc, színielőadás – is gazdagítja a kínálatot. **(június 23.)**

N. S. M.

Szeretettel köszöntjük a június hónapban névnapjukat ünneplő kedves olvasóinkat!

SPORT

Tarcal FC: egy győzelem három „zakó”

A Tarcal FC előző lapunk zárása óta négy mérkőzést játszott a megyei II. Keleti csoportban. Egy győzelem után három vereség „csúszott” be...

25. forduló: április 29.
Tarcal FC - Inánc 5-1 (4-0) U 19: elmaradt.
G.: Ónodi (3), Szegedi K., Szüksdi.
26. forduló: május 6.
Tarcal FC - Erdőhorváti 1-4 (0-1) U 19: 5-0.
G.: Dovák.
27. forduló: május 13.
Abaújszántó - Tarcal FC 7-2 (2-1) U 19: 3-1
G.: Dovák, Beőr.
28. forduló: május 20.
Tarcal FC - Garadna 1-2 (0-2) U 19: 1-3
G.: Szegedi M.

A felnőtt csapat mérlege:
13. hely: 27 4 4 19 51-103 15 pont (-1 pont)
U 19 csapat mérlege:
6. hely: 25 14 1 10 90-69 43 pont.

HAJRÁ TARCAL!

Anyák napi ünnepség az Idősek Klubjában

A tarcali Kikelet Napköziotthonos Óvoda és Bölcsőde Nyuszi csoportja műsorral kedveskedett a szépkorú anyukáknak és ezen alkalommal Butta László polgármester úr is köszöntötte az Idősek Klubja ellátottjait.